

Будь готов/ ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Фотом еш архив гыч налме.

САСКАЛАН ПОЯН КЕНЕЖ

Айдемылан
күллий суткасе
витаминым 100-200 г
емыж-саска
алмашта.

Июль кыдалне чодырасе, сад-пакчасе чыла гаяк емыж-саска күэш. Йошкаргын, шемын, ошын веле койыт! Иктыже шолдыра да шере, весыже тыгыде да шадырге... Но кажныже витаминлан поян. Саскам погымашке кугыен-влак деч посна йоча-влакат кумылын ушнат. Теве Аня ден Юля ЯМИДАНОВАМЫТ (снимкыште) Советский посёлко гыч Советский районысо Кукмарий ялышке кажне кенеж каникуллан коча-ковашт Анисия Иосифовна ден Сергей Герасимович Басовмыт дек унала коштыт.

– Кенежым пакчашке лектатат, пурымет ок шу. Моткоч тамлын үпшалтеш. Ме шўжарем дене зныжым, шоптырым, мўрым погенна. Кована тедылан тамле компот ден вареным шолта. Меат полшена, тедылан ямдылалтына, – ойлат ўдыр-влак.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Лудса:

Парикмахерын пашаже могай? Ўдыр-рвезе-влак кызытсе жапыште могай стрижкым ойырат? Тидын нерген пален налнеда? Ты лаштыкнам шергалза.

3

Марий Эл Республикысе самырк-влак политике, спорт да туризм министрствын консультантше М.В.Соколова марий кундемыште кушто канаш лийме нерген палдара.

4

Шочмо вер, марий кундем нерген юнкорна-влакын серышыштым лудаш темлена.

5

Кўлешан ойкангаш-влакым «Мўкшиге» лаштыкыште савыктыме.

6

ПОДПИСКЕ

«Ямде лий» газетлан кажне тылзын 15 числа марте возалташ лиеш.

Подписчик-влак коклаште лотерейым эртарена. Эн кугу пўлек – электроконта. ПОДПИСКЫМ ыштыза да квитанцийжым але копийжым редакцийышке колтыза.

Индекс – П4696.

Рекламе.

Фотом Интернет гыч налме.

Чапле пӧлек

«Демографий» нацпроект дене келшышын, Килемар районысо Визимьяр посёлкышто 50 веран у йочасадым чоненит, уремыште модаш площадкым келыштареныт. Тидлан 50 миллион тенгем ойырымо. Йоча-

сад сентябрьште почылтшаш. Нюга-влакын толмыштлан чыла гаяк ямде. Марий Эл Республикым Вуйлатыше А.А.Евстифеев чонен шуктымо тӧнежыште лийын.

Тений эше 4 йоча-сыдым чонен шуктышаш улыт.

Конкурсш ушныза

#Вместеярче всероссийский экологий да энергосбережений фестиваль кышкарыште 20 июль гыч 20 август марте Марий Элыште «Энергосбережение – детский взгляд» йоча сӱрет конкурс эртаралтеш. Паша-влакым 10 август марте cloud.mail.ru/public/CPZs/m4LZiFcLR адресышке колтыман. Ешартыш уверым 8(8362) 45-15-38 телефон номер дене пален налаш лиеш.

Уныкалан коча – уш-акыл, а кова – шӱм-чон. Калыкмут.

Медведево посёлкышто ушколым чонаш тӱналыныт. Тудо Йошкар-Оласе 9-ше микрорайонышто чонгым ушкол гай лиеш. Тушто 825 йоча тунемаш тӱналеш. Чумыр пашалан 274 миллион тенгем ойырымо. Чонгым пашам 2022 ийлан мучашлен шукташ палемдыме.

Увер

Йошкар-Олаште «Благовещенская башня» тӱвыра-ончер рӱдериште «Караванный путь марийцев от Волги до Урала» ончер почылтын. Ончерыште эн тӱнжӧ – онапу.

Мемнан школышто «Точка роста» ушем пашам ышта. Тушто «Юный шахматист» кружок уло. Мемнам шахмат дене модаш туньк-тат. Мылам пеш келша. Мӧнгыштат изам але ачам дене эре модына.

Юлия ПАЖБЕКОВА.
Татарстан, Агрыз, Буймо.

Шахмат келша

Пеленышт сай

Ковам ден кочам Курыкйымал ялыште илат. Нуно волькым ашнат, сурткайыкыштат уло. Лишыл енем-влак деке яра жап лийме семын миен толашак тыршем. Ковам мыйым пидаш, мелнам, когылым кӱэшташ тунькта. Тудын пелен лияш пеш келша.

Кочамже манеш:

– Айда, Настя, колым кучаш каена.

– Теве кугу лиямат, вара миен, – вавештем мыйже.

Тиде жапым чот вучем.

Морко район.

Настя МАТВЕЕВА.

7-18 ияш ӱдыр-рвезе-влакым да нунын ача-аваштым #ЯмояРодина россиясе конкурсш ушнаш ӱжыт. Ялысе, посёлкысо але олесе краеведений тоштер нерген видеороликым войзыман. Тӱрыс уверым nashmuseum.com сайтыште лудса.

1-11-ше класлаште тунемше-влак, «Лесомания» россиясе экологий конкурсш ушныза. Тудо 31 август марте шуйна. Сенгыше-влакым экопӧлек-шамыч вучат. Ешартыш уверым конкурс.лесомания.рф сайтыште муын кертыда.

2 августышто Йошкар-Олаште «ЗаБег.РФ» полумарафон эртаралтеш. Старт 9 шагатлан пуалтеш. Кумылан-влак 1 км, 5 км, 10 км да 21,1 км куржын кертыт. Икымше гана тыгай тагасымаш 2017 ийыште лийын. Тений Россиян кажне регионыштыжо ты полумарафон лиеш.

Парикмахерын пашаже сүрөтчүн гай, фантазийже нимучашдыме лийшаш. Парикмахер уста кидше дене ұпым моторын пүчкеш, чиялта, түрлө причёским ышта. Н.Г.ВАСИЛЬЕВА (снимкыште) медшұжарлан тунем пытарен. 2000 ийыште Волжск оласе техникумышто ұп түредшылан кум тылзаш курсым эртен да таче мартеат йоратыме сомылжым шукта. Кызыт Йошкар-Оласе «Этюд» парикмахерскийыште тырша. Шинчымашы-жым кок ийлан ик гана Москошто нөлта.

Сүрөтчө гай парикмахер

няр тура лийным, волгенче гай сүрөтым

лан лұмын стрижке уке. Кугыен-влакыным могайым ужыт, тугайым йодыт. Түредме годым ұпым могай улмыжым шотыш налман. Мутлан, кудыр да виаж ұп иксемын ок воч. Пытартыш жапыште рвезе-влак пелмогырыш оптыман стрижкым ойырат, тыгак икмы-

але вес түрлө узорым ышташ йодыт. Ұдыр-влак утларакше причёским ышташ толыт. Кужу ұпым моторын пунаш, пеледыш семын сорастарен опташ йодыт. Кўчык ұпым укладкым ыштена.

– Кызыт шуко самырык ең ұпым чиялта, мелированийым, клорированийым ышта. Тиде ұплан энгекым конда мо?

– Шуко чияште аммиак деч посна манын возат гынат, тушто тудо уло, лач процентше шагалрак. Сандене ұпым 14-16 ияш марте эмгаташ сай огыл.

Мый икмынар ұп ярымым чиялташ темлем. Тидын годым чиям ұп вожыш тўкыман огыл, аллергий лийын кертеш.

– Мотор, йылгыжше, таза ұпан кажне лийнеже. Икмынар

Ұдыр-шамычын ұпыштым кум тылзылан ик гана тўрлаш келшен толеш, а рвезе-влакыным – кажне тылзын.

ой-канашым палаш сай ыле.

– Ұпым мушмо деч вара арган ұйым йыгаш сай. Тудо тованалтме деч арала, кушкаш полша. Ұпым кошташ феным ида кучылт. Кенежым, кече пелтыме годым, вуйчиемым чийыза.

Е.ИВАНОВА мутланен.

Фотом еш архив гыч налме.

Наталья Геннадьевна, тендан клиентда шуко. Туге гынат утларакше йоча-влак дене пашам ышташ йоратмеда.

– Йоча – тиде весела, кумылым нөлтышө изи айдеме. Тудым эре куандарыме шуэш. Эн изи клиентем кум ияш. Кеч-кунамат йоча дене лыжган кутырен, шке деке савырен моштыман. Южгунам артист семын модаш перна.

Тунам паша ўзгарем-влак йомакысе юзо геройыш савырнат. «Нуно ұпым шке пүчкедат, шерыт, мый кучем веле», – ой дене шуко нбогам лыпландаренам.

– Тыланда ұпым пўчкаш але мотор причёским ышташ утларак келша? Ұдыр-рвезе-влак кызытсе жапыште могай стрижкым ойырат?

– Мый стрижкым ышташ йоратем, причёским ышташ толшо-влакат улыт. Йоча-влак-

Подростко, ава-кова-влак, тыгай маскым ыштен кертыда.

Кўлыт: 1 кочмо совла горчице порошок, 1 кочмо совла кечшудо але оливке ўй, 1 муно да ик чай совла сақыр. Вартышым сайын луген, 10-15 минутлан кукшо ұпыш йыгыман. Вара леве вўд дене мушкын колтыман. Ты маскым арнялан ик гана ышташ келшен толеш.

Шонкалем

Ик эрдене легылден Ошкылам мый, шонкален. Ончылнем ужам мый корным: Иктым, кокытым, кандашым. Корно темын. Кў лияш? Кудыжым гын ойыраш? Мый лиям ала художник, Туныктышо, тале лётчик? Але врач лияш мылам? Шонкалем да ошкылам. Кў лияш кунам умылем, Тунам вара каласем.

Оля СТЕПАНОВА.

Морко, Шап Унчо.

Моторлыкым пўлекла

Шошым шочшо авамын, Нина Ивановнан, кумылжо шошо кече гаяк: весела, поро, эре шыргыжеш. Кажне енлан полшаш тырша. Авам ұп түредшылан тырша. Мыйын шонымаште, кўлешан сомылым ышта. Тудо калыкклан моторлыкым пўлекла, енгын кумылжым нөлта.

Ксения ИВАНОВА.

Советский, Кельмаксола.

Ўйнаште шем ұпан ең эн шуко. Ош ұпан-шамыч – кок процент наре, йошкар ұпан-влак – ик процент. Айдемын капыштыже вич миллион наре ұп пырче уло.

Палаш онгай

«Ямде лий» 2020 ий 25 июль

Шочмо-кушмо вер

ончаш лиш. Тений рӯдолаште Шоколад тоштер почылтын. Ик-

Марий Эл Российыште ик эн ару регионлан шотлалтеш. Өрыктарыше пүртүс да яндар юж капкыллан моткоч пайдале улыт. Йоча-влак, кенегж каныш жапыште шочмо кундем-мын сөрал вершөрлажым ончал савырнаш вашкыза. **Пүртүс** Марий Эл Республикысе самырык-влак политике, спорт да туризм министерствын консультантше Марина Валерьевна СОКОЛОВА (снимкыште) кушко каяш лийме нерген палдара:

– Марий кундемыште верланыше Йошкар-Ола, Козьмодемьянск, Звенигово олала поян архитектур ден памятник-влак дене кугешнат. Мутлан, Козьмодемьянскыште XIX-XX курымласе 60 угла историй да тўвыра памятник верланен. Кава йымалсе этнографий тоштер шуко еным ырыктара.

Провой кундем, Волжский район «Марий Чодра» кугыжаныш национальный парк дене кугешнат. «Емельян Пугачёвын кышаже почеш» турист корно йоча-влаклан пеш келша. Звенигово районысо Ошпытъялыште «Юшут» каныме базе тўрлө программын поян. Тушто еш дене канаш йонан. Йошкар-Олаште верланыше кажне тоштер йочалан, кугыенлан келшыше программым темла. У вашталтыш нерген каласен кодем: рўдола мучко экскурсийым эртыме годым М.Шкетан лўмеш Марий национальный драме театрыште «Наследие» этнофольклор композицийым

Марий Эльште 30 унагудо, 8 хостел, 18 каныме базе, 6 турист комплекс, 24 уна пёрт, 13 санаторий ден тазалыкым пентыдемдыше комплекс уло.

вий-куатым

пуа

кече шуйна. 12 ияш деч кугурак ийготан-влакым августышто да сентябрьыште вучат. Кужэгер, Морко, Курыкмари районласе пүртүс заказниклам ончал савырнаш лиш.

– Марина Валерьевна, а экологий маршрутышто могай вашталтыш уло?

– «Кугу Какшан» заповедникын пашаенже-влак «Ир пүртүсын тўняже» авто-вўд-велойолешке маршрутым темлат. Тудо заповедник кумдыкышто эртаралтеш, кок

– Марий калыкын илыш-йўлаже, ойырте-малтше тўснў дене палдарыше туризм маршрутым темледа?

– 2019 ийыште Морко районысо Унчо села финн-угор тўнян тўвыра рўдывержылан шотлалтын. Тушто марий калыкын кочкышыжо, кидпаша ойырте-же, йўлаже, п а й р е м ж е , вургемже дене палыме лияш лиш. Килемар районысо Ардесе л а ш т е «Шочмо мланде» фольклор да этнографий пайрем кажне ийын эртаралтеш. Тиде кундемат уна-влакым пагален вуча. Йошкар-Ола деч 17 менте őrдыжтў верланыше Ким ялыште «Уна Кудо» этнографий комплекс пашам ышта. Пашаен-влак посна поян программым темлат. Килемар районысо «Раздолье» туркомплексат марий калыкын тўвыраж дене палдара.

– 2019 ийыште Морко районысо Унчо села финн-угор тўнян тўвыра рўдывержылан шотлалтын. Тушто марий калыкын кочкышыжо, кидпаша ойырте-же, йўлаже, п а й р е м ж е , вургемже дене палыме лияш лиш. Килемар районысо Ардесе л а ш т е «Шочмо мланде» фольклор да этнографий пайрем кажне ийын эртаралтеш. Тиде кундемат уна-влакым пагален вуча. Йошкар-Ола деч 17 менте őrдыжтў верланыше Ким ялыште «Уна Кудо» этнографий комплекс пашам ышта. Пашаен-влак посна поян программым темлат. Килемар районысо «Раздолье» туркомплексат марий калыкын тўвыраж дене палдара.

Марий Эльште 600 угла ер уло. Юл кундемыште Нужьер эн ару ерлан шотлалтеш. Яльчик – эн кугу (195 га), эн келге – Зрыв (56 метр). Марий Эл мучко 400 энер йога. Юл, Элнет, Кугу Какшан, Кундыш, Ушўт Европышто эн ару энер улыт. Нуно «Кугу Какшан» заповедник ден «Марий Чодра» национальный парк мучко йоген эртат.

Л.ГРИГОРЬЕВА мутланен.

Нерештыш

Накас – муньырий.

Намызе – акрет.

Нолягаш – кангемаш.

Нарангаш – пунышкаш.

Наян – чоя.

Нодаш – вургемым чиен пытараш; чот туржаш.

Ной – ложаш пурак.

Нолыктараш – нузылташ.

Нөрў – вўдыжгў.

Нудо – марийын але ватын шўжарже.

Нумула – тазыла.

Нюстык – шўлыкан, кумыл-дымо.

Нале – вишкыде шун.

Нолягын пытыше, нюстык Микале нудыж деке эр эрденак унала тарваныш. Шудо лупсан, йырым-йыр нөрў. Нумула корно дене ошкеден, йолжым нолыктарыш. Йолчиемжат тоштемше шол, эре иктымак нодеш. Энер воктеч эртышыжла, намызе вўдвакшыш пурен лекте. Тушто ной пушым шиже.

Автор-влак: Л.НИКОЛАЕВА, Ф.ЛЕБЕДЕВА.

«Ямде лий» 2020 ий 25 июль

Мотор Параньга

Мыйын шочмо верем – мотор Параньга. Тудо чодыралан, энерлан поян. Тыште марий, татар, руш калык ила. Мый марий улам. Йолташем-влак татар улыт. Сандене татарла сайын кутырен моштем. Ме чылан келшен илена. Пайремым пырля эртарена. Пеледыш пайрем, Сабантуй – мемнан йоратыме пайремна-влак. Тушко ме, йоча-влак, куанен ушнена. Марла, татарла муренат, куштенат моштена. Икте-весьлан калык кочкышым ышташ туныктена.

Аня КНЯЗЕВА.

*Марий калык шке
элжым Онар мланде манеш.
Онар мланде – Марий Эл.
Ким ВАСИН.*

Кө тыге возен?

«Очыни, кажне ег шке вержым, шочмо-кушмо ялжым йората, тудым эн моторлан шотла. Южыжо лу-лучко портан изи ялжымат мокта, изи вүдшө нерген мурым муралта:

Лыкын-лукын кадырген,
Изи вүдшө йогалеш...

... Кеч-могай ялет лийже, садак тудо эреак шүмыштет, вет тушто шочынат, «Ава» мутым ойлаш тунемынат, куэвүд гай шере йоча жапетым эртаренат!»

Вашут: В.Ф.Санаев.

«Марий Эллан – 100 ий!»

Тиде ой чыла вере йонга. Республикан 100 ияш пайремжылан кажне марий айдеме йывырта. Теве мутмастар М.Казаков «Мый Москваште каем» почеламутыштыжо пеш сайын возен: «Мый Москваште каем, төр праван у айдеме, шочмо мланде нерген куанен муралтем. Кажне ег саламла мыйым палыме семын, кажне ег раш умыла: мо нерген мый ойлем». Нине корнылам туныктышынат эре мыланна пример шотеш конда. «Ида вожыл марий улмыда дечын, кутырыза марла!» – манеш. Чын. Ме вет Марий Элыште илена, садлан марла мутланышаш улына. Мыйын Венера шүжарем эре марий тувырым чия да шке фотожым конкурслашке колта. Марла моторын куштен мошта.

Валерия КИРИЛЛОВА.

Морко, Шүргыял.

Йоратыме кундем

«Марий улына!»

Түрлө кундемесе марий-влакым ушаш понен, шукерте огыл «ВКонтакте» соцкылыште «Марий улына!» тўшкам почым. Кок кече жапыште 150 утла подписчик погыныш. Группышто түрлө конкурсым, акцияым, флешмобым эртараш тўгалына. Кызыт «Марий тўрын сылнылыкше» конкурс эртаралтеш. Йолташ-влак, теат тушко ушнен кертыда. Ёшанен кодам, тиде тўшка калыкын чонжым куандара да мемнан утларак лишемда. Ме марий улына, марий улмына дене кугешнена!

Дима ВЕДЕНКИН.

Шернур посёлко.

Сүретлем

Яндар кагазым налын
Шинчам үстел коклаш.
Мотор Марий кундемын
Вершөржым сүретлаш.
Теве – порт, урем
лектеш.
Ялемат сөрал коеш.
Воктене – поян чодыра.
Тораш шумеш шарлен
шога.

**Даниил РОМАНОВ.
Волжский, Йывансола.**

**Полина ЯНБЕРДИНАН
сүретше.
Татарстан, Агрыз, Буймо.**

Синквейн

Марий Эл
Кумда, виан.
Ырыкта, куандара, кугешныкта.
Марий енын шочмо шепкаже.
Юзо верна.
**Гена СКВОРЦОВ.
Морко, Шүргыял.**

«Ямде лий» 2020 ий 25 июль

М й к ш и г е

Ой-кагаш лаштык

Совла, күзө, вилке
йылгыжышт манын,
нуным күчүмө парентге
дене йыгыман.

Вургемда шудо дене ужарген гын, шинчал
полша. Ик стакан шокшо вүдеш ик кузу совла
шинчалым шулыктарыза. Тиде вартышыш вургемын
амыргыше ужашыжым 30 минутлан пыштыза. Вара
порошок дене мушса. Ужар тамгам иканаште корандаш
тыршыман.

Шоптыр сок вургемышкыда шыжалтын гын, ида
тургыжлане. Перепись ден нашатырь спиртым,
иктөр варыза. Тиде вартышыш амыргыше верыш
йыгыза. Изиш вучалтыза да мушса. Тиде йөн түрлө
чиян куэмлан келшен толеш.

Вургем гыч модо тамгам корандаш
күчымдорык але тувзыртышвүд полшат.
Вургемдам тиде вартышыш икмыняр
жаплан пыштыза. Тыглай вүд дене
мушса. Тамга мушкылтын огыл гын,
лимон сокым ешарыза.

7-8 процент чодыра пожар волгенчылан көра
түналеш. Шукыж годым айдемын шкенжым кучен
моштыдымыжлан көра чодырам тул авалта.

Чодыраште мом ышташ ок лий?

Йүлышө
шырпым,
энше лап-
чыкым
йөртыде
кодаш.

Янда
атым,
шүкша-
кым
кыш-
кен
кодаш.

Иман чодыраште,
кукшо шудан верыште,
пушенге йымалне
тулым ылыжташ.

Тулым ол-
тымо верым
мланде дене
түрысnek
петырыде
але вүд
дене йөрты-
де коден
кайаш.

Пожар түналмым шекланенда гын, жапым
шуйкалыде, 112 номер дене йынгыртыза.

Кузе чурийым ошемдаш?

1 Кенежым чурий коваштым ошем-
даш шоптыр, мөр да арбуз полшат.
Нуным пучымыш гай лийме марте
тыгыдемдыза да 15 минутлан чурийыш
йыгыза, вара леве вүд дене мушса.

2 Петрушкым тыгыдын пүчкедыза,
сокшым марле гоч колтыза. Лекше сокым,
икнаре налын, шолтыдымо шөр дене варыза.
Коваштышкыда йыгыза, 15 минут наре кучыза,
вара леве вүд дене мушса.

3 Күчүмө парентге сайын полша. Ик парентым
блендер дене тыгыдемдыза, тушко ик чай
совла оливке үйым, ик кочмо совла шөрым да
тынарак шушылым (отрубь) ешарыза. Иктеш луген,
вартышым чурийыш 20 минутлан пыштыза, вара
вүд дене мушса. Кремным йыгыза.

Парентге
писынак күжө
манын, шолты-
машке ушкал
үйым еша-
рыман.

Кишке
чүнталмылан көра айдеме
пеш кузу азапыш логалын
кертеш. Икмыняр
кагашым шотыш налза.

✓ Чодыраш кайыме годым йолыш
күкшө ботинкым але кемым чийыза,
куэман йолчием, эсогыл калош азал деч
арален огыт керт.

✓ Изи, тужвач ончалмаште вийдымыла
койшо кишкым кидыш ида нал, тудын
дене ида мод. Шарныза: муно гыч кызыт
гына лекше изи кишке-влакат аяран улыт.

✓ Нушшо кишкым шекланыме годым
тыпланыза, тудлан шке корныж дене
кайаш йөнөм пуыза. Вуйжым нолта-
лын чужлаш түналеш гын, эркин-
эркын шентеке чакныза.

Йолчиемысе уда
пушым пакетан чай
коранда.

Ночко йолчиемым кош-
таш шинчал полша: шин-
чалым салмаш пыштен
ырыкташ,
вара носкиш
опталаш да
йолчиемыш
пышташ.

Коваштыда кече
дене когарген гын,
юалге вүд дене муш-
кылтса але капын
посна ужашыжым тиде
вүдыштө икмыняр жап
кучыза. Шук
йүза, но вүд
йүштө лийша
огыл. Чыташ
лийдымын кор-
шта – корш-
тымым изем-
дыше эм
полша.

30 июль –
Келшымашын тўнямбал
кечыже.

Йолташ- поянлык

Шукерте огыл мемнан ялыш Марий Турек посёлко гыч Максим илаш толын. Ме вигак келшаш тўнална. Максим толмо дене илышна вестўрлеме. Тудо весела рвезе, футболла модаш йўрата. Мемнам иквереш поген, тўрлў модыш дене модыкта. Ялыште эше ик Максим уло. Тудо йочасадыш коштеш. Изи манын, ўрдыжеш огына кодо, пырля модыктена. Ме келшен илена.

Сева НИКИТИН.
Кужэнер, Шўдымарий.

Фотом-эш архив гыч налме.

Пайдале снеге

Тушто:
Изи ўдыр йошкар уншан.
Кў эрта, тудлан вуйжым
сава.

Морко, Коркатово.

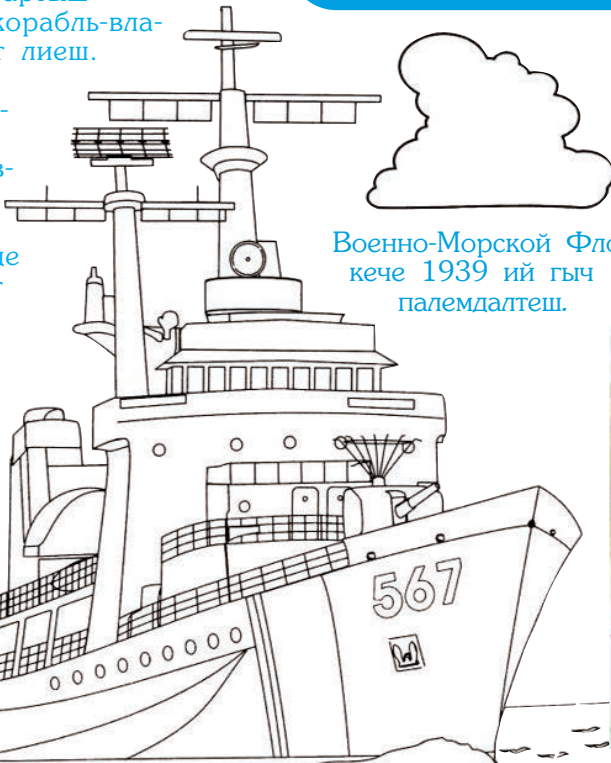
Снегын пайдаже нерген шукуын палат. Сандене ты тутло саскам кажне кенежым погаш коштына. Тений снеге шуко, погаш веле ит ўркани. Ик чевер кечын Артём шольым (**сним-кыште**) дене олыкыш ошкылна. Яндар южышто тамленат ончышна, ведранамат темышна. Мўнгў толмеке, саскам телылан кылмыкташ оптышна.

Настя ИВАНОВА.

26 июль – Военно-Морской Флотын кечыже.

Июльын пытаргыш рушарнянже корабль-влакын парадышт лиеш. Военно-Морской Флотын символжым, Андреевский флагым, торжественно нўтталыт. Тиде пайремын тўн йўлаже.

Военно-Морской Флот
кече 1939 ий гыч
палемдалтеш.

А.С. Пушкин
«Сказка о царе
Салтане» йома-
кыштыже «ф»

буква дене тїналше ик
мутым гына кучылтын.
Палыза, могай шомак?

Ўлиддене тудо кугешнен. Руш
йылмыш «ф» буква дене
тїналше шуко мут йот
йылме гыч пурен.

Кенеж рўдў

Июль – кенеж рўдў. Тиде пагытыште тўрлў пакчасаска ден емыж-саска шуыт: кияр, помидор, мўр, снеге, эныж, шоптыр... Олыкышто, сад-пакчаште мотор пеледыш-влак пеледыт. Июльышто энерлаште, ерлаште вўд ыра. Ен-влак вўд воктене йўштылыт, колым кучат, йоча-влак юарлат. Мый кенеж рўдым моткоч йўратем. Адакшым тиде тылзын пытаргыш кечынже – мыйын шочмо кечем.

Яна СОЛОВЬЁВА.

У Торъял, Овалже.

«Ямде лий» 2020 ий 25 июль

Индекс: П4696.
Тираж 900 экз. Заказ
Формат – А-4-8.
Тўн редактор олмеш
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влакнан)
Сайтын адресше:
yamdelii.pf

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствонын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наслединым аралымаште законодательством шуктен шогымым эскерыше Федеральний службын Приволжский федеральный округысyo управленийыштыже регистироватлыме.
Номер – ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 10 февральыште пуымо.

0+

Печатьыш пуымо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонмашышт тўрлў лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издателыне адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый
Вийын 70-ше идалыкше урем, 20-шо пўрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

Конкурс

Максим СТЕПАНОВ.
Морко, Шап Унчо.

София ден Ярослав ИВАНОВМЫТ.
Параньга, Николашкино.

**Пүртүс
лонгаште**

Вася ПАЖБЕКОВ.
Татарстан, Агрыз, Буймо.

Машук аваж деч йодеш:
– Мый кӧ гай коям?
– Мыйын гай, – вашешта
аваже.

- А тый?
- Коват гай.
- А ковайже?
- Кугезе коват гай.
- Тугеже ме матрешко-шамыч улына, –
иктешлен ойла Машук.

Сүретым ончен, кайык-влакым пале.

+ гайык =

+ гайык =

+ гайык =

Анаграмме

В.СМИРНОВ ямдылен.

*Буква-влакым верышт дене
вашталтен, мутым ыште.*

- ☆ огвениЗов → ?
- ☆ айрошк-лОа → ?
- ☆ жлкосВ → ?
- ☆ несге → ?
- ☆ ыоштпр → ?
- ☆ оалм → ?

Йом-
шо кок
чывыглан
ешышт дек
корным
муаш пол-
шыза.

Икгай кок кайыкым муза.

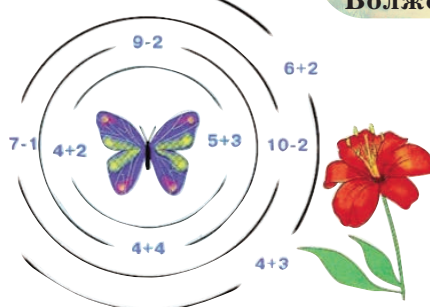

Физкультминутко

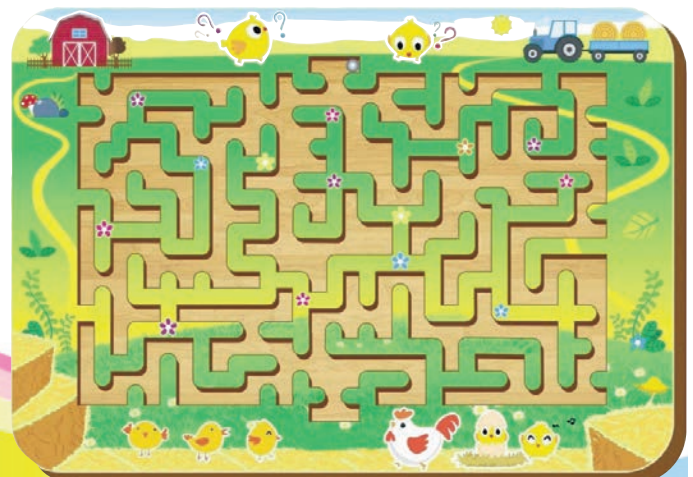
Каналтена

Каена, каена,
Чодырашке каена.
Олык лапыш волена,
Изимӧрым погена.
Икыт-кокыт – шотлена.
Мӧр чевер могай!
Атынажым темена –
Илышна онгай!
Толына, толына,
Чодыра гыч толына.
Йыр ончен савырнена,
Шинчына, каналтена.

Н.ИЛЬИНА.
Волжский, Карай.

Лывылан
корным
муаш полшыза.
Шотлымек, 8-
ан числа лекме
вер гыч гына
чонештен каен
кертеш.

«Ямде лий» 2020 ий 25 июль

Интернететсе сүрет-влакым кучылтмо.